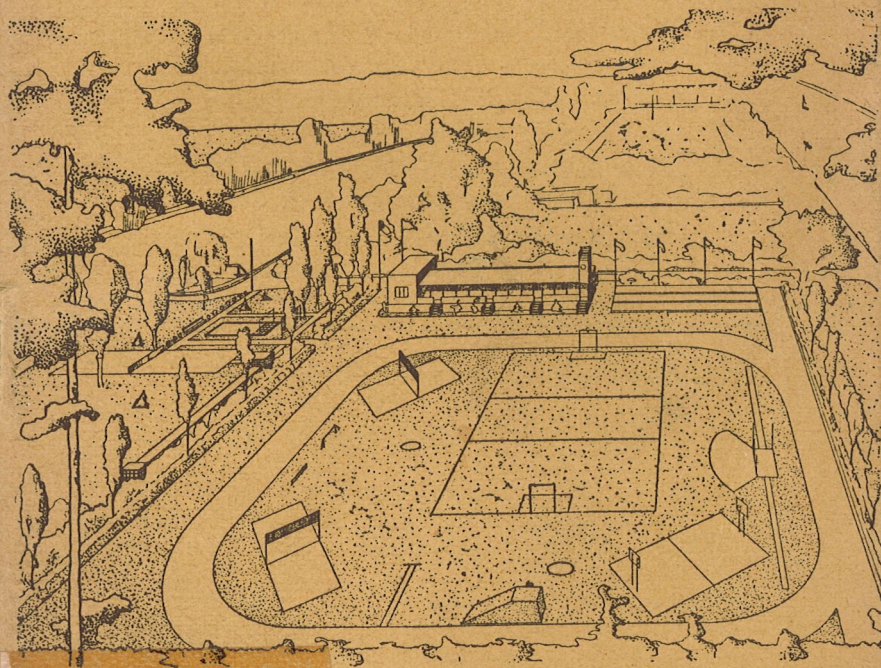


**DĚLNICKÁ TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA  
NYMBURK. 1904-1934.**



0598

**SLAVNOSTI OTEVŘENÍ  
LEHKOATLETICKÉHO STADIONU  
DTJ V NYMBURCE 14., 15. ZÁŘÍ 1935.**

Jubilejní ročenka DTJ v Nymburce.

Sestavil Dr. J. Veverka.

Tiskl Ladislav Fiala v Nymburce.

**Obsah:** Třicet let činnosti DTJ v Nymburce.

Niels Bukh a tělovýchova pracujícího lidu (napsal prof. J. Pivoňka).

Letní cvičiště DTJ v Nymburce.

Program slavností DTJ 14. a 15. září 1935.

Titulní obrázek rýsoval Ing. Arch. J. Kříž.

Čistý výtěžek z prodeje této ročenky jest určen stavebnímu fondu DTJ v Nymburce. **Cena 2 Kč.**

**Projekty, adaptace, stavební dozor**

**Ing. arch.**

**Jaroslav Kříž.**

**Vnitřní zařízení.**

**Praha XIX. 465.**

**Nymburk - Kovansko.**

Před třiceti léty založila hrstka obětavých soudruhů Dělnickou tělocvičnou jednotu v Nymburce a desítky let před tím již obětovali nadšení průkopníci své existence pro ideály, k nimž se hlásí i hnutí DTJ.

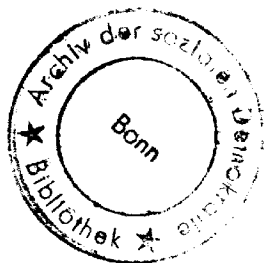
Socialista v minulém století byl vyděděncem lidské společnosti, neměl občanských práv, byl vyhazován ze zaměstnání, a musel mnohdy hledat živobytí až daleko za mořem. Práce v tehdejších socialistických spolcích v našem kraji: „Věda“ a „Ruch“ v Nymburce, „Osvěta“ v Poďěbradech, „Probuzení“ v Pečkách, „Rovnost“ v Král. Městci atd. znamenala mít velkou víru a obětavost. My skláníme své hlavy před památkou četných zemřelých pracovníků lítující, že nemohou se nyní radovati z výsledků práce, k níž oni dali základ. Tím srdečněji proto vítáme a zdravíme ty, kdož ještě žijí a svým příkladem nás mohou povzbudit, abychom náš boj dobojovali do úplného vítězství.

Nejsou mezi námi soudruzi činní, již koncem minulého století: J. Brdicka, K. Daneš, J. Dobrý, V. Fiala, K. Hejna, F. Hofmann, F. Jirásek, F. Kalpr, F. Král, Lambauer, A. Ledecký, A. Lukšan, J. Odvárka, J. Řiha, A. Skřivan, F. Vancí, J. Veselý, J. Urbánek, A. Žampach, atd.

Poměrně mladší složka socialistického hnutí — DTJ v Nymburce — má také již velkou řadu mrtvých činovníků: F. Háva, B. Karras, J. Hušek, J. Jenček, J. Němeček, J. Oplít, G. Poláček, V. Růžek, H. Řiha, J. Severa, F. Skřivan, F. Sodomka, J. Urbánek, L. Urbánek, F. Veselý atd.

Čest jejich památce!

Správní výbor DTJ v Nymburce.



A80-10598

## Slavnosti otevření lehkootletického stadionu DTJ v Nymburce.

**Sobota 14. září ve 3 hodiny odpoledne:**

**Lehkootletické závody:**

muži: trojboj (100 m, skok daleký, vrh koulí), ženy: trojboj (hod oštěpem, skok vysoký a 60 m.)

Vstupné Kč 1; děti zdarma.

**Sobota 14. září o půl 8. hodině večer:**

**Slavnostní akademie v Národním domě.**

**Pořad:** Proslov, „Píseň práce“ - DTJ Velký Osek, „Noc v hračkářském krámě“ - žáci, sestavil prof. Pivoňka, „Hra na panimámu“ - žákyně, sestavil prof. Pivoňka, „Pád tyranů“ - DTJ Vysočany, „Legenda z dělnické čtvrti“ recitač. obraz - ženy, mezi jednotlivými čísly antické sochy, - přestávka - Wollker „Nejvyšší obět“, aktovka, - D. O. Unie ukázka Bukhovy soustavy - muži, sestavil prof. Pivoňka. Vstupné 2 Kč m. z. d.

**Neděle 15. září v 8 h. dopol. Lehkootletické závody:**

100 m rozběhy - skok o tyči - muži, hod diskem ženy, 1500 m finale - muži, 60 m dorostenci, vrh koulí - muži, skok daleký - dorostenci, skok vysoký a 3000 m finale - muži, vrh koulí dorostenci, hod diskem - muži, ženy 4x50 m, skok daleký - muži 4x100 m, rozběhy, hod oštěpem muži, první a druhá část volejbalového turnaje. Vstupné 1 Kč; děti zdarma.

**O 1. h. odpo. sraz a řazení průvodu u hlav. nádraží.**

O půl 2. h. odchod s alegorickými vozy, hudbou a rozhlasovým vozem kolem sochy pana presidenta a pomníku padlých, kde budou položeny kytice a na náměstí **tábor lidu. Slavnost na cvičišti DTJ.** Finalové závody, cvičení, koncert. Vstupné 3 Kč mzd.

**Neděle 15. září večer v 8 hod. v Národním domě Lidová veselice.** Rozdílání cen vítězům, tanec a veselé výstupy. Vstupné Kč 360 mzd.



**Nymburský**

**pivo var**



doporučuje speciální zdravotní granát ●  
světlé pivo výčepní a světlý ležák ●

**1904-1934.**

**Třicet let činnosti DTJ v Nymburce.**

Není snadnou úlohou, napsati historii instituce, jejíž archiv jest ztracen a jejíž nejstarší funkcionáři buď již zemřeli, anebo jsou rozprášeni do celého světa. DTJ v Nymburce jest organizací toho druhu a byl jsem proto odkázán jen na sporé a nepravidelně otiskované zprávy v krajských a ústředních listech. Když mi bylo nyní nejššími držitelem Lidového domu, kde bývaly uschovány archiválie nymburských sociálně-demokratických složek prohlášeno po několika jednáních, že je vše poztráceno, přijal jsem též vděčně některé ústní i písemné poznámky živých pamětníků minulosti.

V tomto směru mně zejména usnadnili práci soudruzi: A. Cehák, Jos. Janoušek, A. Nováková, A. Urbánková a pan Rejman.

**Založení DTJ v Nymburce v r. 1904.**

Dnes již není nutno dokazovati *raison d'être* — důvod pro bytí Dělnických tělocvičných jednot. Naše jednoty jsou uznávány všeobecně za důležitého činitele v tělesné výchově československé mládeže a není proto ani nutno se vraceti do let kolem roku 1900, kdy stoupenci sociální demokracie byli vylučováni pro své přesvědčení

ze všennárodních institucí a byli nuceni se osamostatňovat ve všech úsecích společenského života. Byly proto zakládány i dělnické tělocvičné spolky s ideovou tendencí socialistickou, které se později sdružily ve „Svaz DTJ“. V Nymburce byla založena Dělnická tělocvičná jednota v r. 1904 a tehdy Svaz sdružoval celkem 40 jednot. Všech členů, organizovaných ve všech jednotách bylo tehdy kolem jednoho tisíce.

V Nymburce se konala ustavující schůze DTJ v neděli 31. července 1904 v sále hotelu „U města Prahy“ (nyní „Grandhotel“). O významu dělnických tělocvičných jednot pro hnutí dělnické referoval soudruh Dr. Max Popper z Prahy (nyní předseda Svazu soc. dem. lékařů) a po některých připomínkách soudruha Ant. Janouška, tehdy vynikajícího organizátora sociální demokracie na Nymbursku (nyní v SSSR), bylo usneseno jednotu v místě založit. Do vinku dostala jednota zamítavé vyřízení žádosti o propůjčení školní tělocvičny okresní školní radou v Poděbradech. Na druhou žádost přišlo opět zamítnutí „z důvodů pedagogických a zdravotních“.

Prvním starostou byl zvolen Fr. Krupička (nyní v Kostomlatech), místostarostou Jos. Optl (mlynářský; zemřel), náčelníkem Fr. Fňouk (truhlář; v Ronově), členy výboru: Gustav Poláček (starostou v r. 1927-1929; zemřel v lednu 1930), Fr. Háva (topič; zemřel), V. Machata (mlynář-

ský), Fr. Bárta (mlynářský), Fr. Skřivan (truhlář; zemřel), Jos. Severa (zámečnick), Jos. Němeček (zemřel r. 1905 ve stáří 21 let), Fr. Sotomka (zemřel), V. Bärenklau (holič v C. B. odě), J. Andrlík (železn. zřízenec), Fr. Jirásek (železn. zříz.), Fr. Petrnoušek (nyní starosta v Drahelicích), A. Živnůstka (odstěhoval se do Ameriky).

Z tohoto roku je zachován jeden plakát, označující pořádání Mikulášské zábavy DTJ 11. prosince „U města Prahy“. Byly sehrány tři aktovky, v nichž hráli: B. Karras, M. Kynčlová, F. Slabina, F. Krušinská, A. Belza, M. Choděrová, A. Kožená, A. Choděrová, F. Jirásek, F. Skřivan, a F. Řehák. Vstupné bylo 50 h. za os., rod. 1 kor.

Členů měla jednota 38 a 22 příznivce. Cvičeno bylo jednou týdně ve čtvrtek. Členský příspěvek byl 20 hal. měsíčně a úhrnná cena jmění jednoty v tomto roce byla 30 korun. „Náradí“, jež měla jednota k dispozici, mělo cenu 6 korun.

## Rok 1905.

Druhá valná hromada se konala 26. února 1905 „U města Prahy“. V březnu byla pořádána přednáška „Úkoly mládeže a militarismus“; referoval A. Zápotocký. V předvečer 1. května sehrála DTJ v městském divadle Štolbovy „Peníze“. Úvodní slovo měl V. Hlavatý a městská hudba za řízení kap. Preclíka zahrála „Píseň práce“ a „První Máj“. Byly pořádány výlety do

okolí, taneční hodiny a stenografický kurs. O významu tělocviku pro lidské tělo přednášel 27. července PhC. Chromý. Pořádány také večírky s hudebním a divadelním programem a 1. října konána mimořádná valná hromada. Na II. sjezdu Svazu DTJ zastupoval jednotu s. Mareš.

Významnou událostí v tomto roce bylo odevzdání praporu DTJ nymburskými soudružkami při příležitosti obrovské manifestace za všeobecné, rovné, přímé, tajné hlasovací právo 28. listopadu. Tato manifestace byla vyvrcholením četných demonstrací pro odstranění starého volebního řádu kuriového. Shromáždily se na ní velké masy občanstva z celého okresu a účastnily se korporativně četné spolky. Po velkém průvodu zahájil na náměstí tábor lidu s. Josef Urbánek (zemřel r. 1907) a po zvolení předsednictva (M. Serbus, F. Šibrava a Lad. Kučera) referoval s. Dr. V. Houser z Prahy a za nár. soc. Sídlo (zemřel jako politický vězeň na Borech). Důsledkem těchto manifestací bylo věznění soc. dem. funkcionářů A. Janouška a M. Serbuse. Rovněž byli vyšetřováni pro nesení praporu v průvodu: J. Andrlík, Brabec, Kučera, Krupička, Mareš, Jos. Rejman (holič v Nymburce) a Vomáčka.

Jednota měla v r. 1905 28 členů činných a 21 přispívajících. Cvičilo se jednou týdně, celkem 36krát. Jmění bylo v hodnotě 160 korun; z nářadí vlastnila jednota jen tyče.

Starostou byl F. Krupička, místopředsedou J. Oplt, náčelníkem Jos. Janoušek (žel. zřiz. v. v.), členy výboru: J. Mareš, (mlynářský), F. Durchánek (vystěhoval se do Ameriky), J. Severa, Boh. Karras (typograf; zemřel), J. Andrlík, F. Háva, Fr. Hykeš, V. Bärenklau, F. Procházka (žel. zřizenec), Jos. Černý (žel. zřiz.), F. Kožený (žel. zam.), F. Petrnoušek, M. Serbus (žel. zřiz.; zemřel po převratu),

## Rok 1906.

Třetí řádná valná hromada byla pořádána 4. února „U města Prahy“. Starostou byl opět zvolen F. Krupička, místopředsedou B. Karras, náčelníkem Jos. Janoušek, členy výboru: J. Mareš, Boh. Kučera, J. Rejman, F. Háva, J. Javanský, F. Kožený, J. Černý, Fr. Šťastný, J. Čábelka; J. Havlína, F. Petrnoušek, A. Bradáček, Jos. Urbánek.

Činných členů v tomto roce bylo 30, přispívajících 9. Cvičeno bylo „U města Prahy“. Příjem v r. 1906 byl 555 korun; nářadí vlastnila jednota již za 250 korun. Zásahu o rozmnožení inventáře nářadí měl zejména tesař s. Bureš, jenž s jinými soudruhy zhotovil koně, kozu a j.

V tomto roce byly pořádány četné společenské a kulturní podniky. Dramatický odbor hrál i v Kostomlatech a pořádán řečnický kurs. Rovněž byl na podzim zřízen pěvecký kroužek. Na

každoročně pořádané protimilitaristické schůzi referovali s. Lad. Kučera a J. Rejman. DTJ spolu pořádala všedelnický výlet, jímž bylo též oslaveno 10 let trvání místní politické organizace sociálně-demokratické.

Na valné hromadě jednoty poprvé projednávana záležitost zřízení dělnického domu v Nymburce. Cvičilo se v různých hostincích („U města Prahy“, „Na tarase“, „Na Cikánce“); s čímž bylo pochopitelně spojeno mnoho potíží. Bylo přeto usneseno vyzvat všechny sociálně-demokratické složky ke zřízení vlastního společného útulku. DTJ složila k tomu účelu 50 korun.

### **Rok 1907.**

Tento správní rok byl zahájen valnou hromadou 3. února. Činných členů bylo 26, přispívajících 19. Příjem v tomto roce byl 737 korun, inventář měl cenu 370 korun. Cvičeno u „Kolářů“. Byl pořádán účetnický kurs, přednášky, taneční hodiny, večírky, výlety do okolních obcí (i s hudbou) a četná divadelní představení (Hermann: Dobrodinci, Halbe: Proud, Štolba: Matčino dílo, Šamberk: Kulatý stůl, Halbe: Mladí, Starý: Mlsní kocouři atd. O divadelní činnost se staral zejména A. Choděra (truhlář) a B. Karras.

V červnu byl ustaven X. okres DTJ se sídlem v Ml. Boleslavi, k němuž byla připojena i nymburská jednota. Starostou okresu byl zvolen s. V.

10

Dundr (nyní senátor) a náčelníkem K. Vejtruba z Nymburka. V tomto roce vyslala také jednota svého člena F. Čmugra do svazového cvičitelského kursu.

Starostou byl F. Krupička, místopředsedou B. Karras, náčelníkem K. Vejtruba, členy výboru: A. Charvát, J. Bašus, F. Čmugr, F. Háva, R. Kislic, K. Krejčík, J. Zahrádka, A. Cehák, V. Hýka, F. Kofínek, F. Petrnoušek, J. Věchet, E. Kubišta.

### **Rok 1908.**

Starostou byl opět F. Krupička, místopředsedou F. Háva, náčelníkem F. Čmugr, členy výboru: Zmatlík, Zahrádka, Cehák, Hradec, Krejčík, F. Veselý, Vokál, J. Čmugr, Krutcký; Kořínek, Novotný, Čech, Němec, (zvolen na valné hromadě 9. února u „Štolbů“).

Činnost jednoty ochabovala. Byly sice pořádány některé společenské podmínky, ale klesal zájem o činnost tělovýchovnou. Cvičící členové mnoho fluktovali, neboť bývali jako „nebezpeční“ sociální demokraté propouštěni ze zaměstnání a rovněž trpěla jednota nedostatkem vhodné místnosti pro spolkovou činnost. V prosinci se přestěhovala od Štolbů k Výborným (Na tarase).

### **Rok 1909.**

V tomto roce postoupila ještě více krise ve spolkové činnosti. Valná hromada byla konána

až 17. července. Činěny četné apely na mládež, aby měla pochopení pro činnost DTJ, ale bez podstatného úspěchu. Byly pořádány jen hlavně společenské podniky. Ve zprávě o všedělnickém výletě, pořádaném 25. července do Ráchlíkova lesa, jest uvedeno, že členové DTJ se dostavili v krojích a s památným praporem z r. 1905.

### **Rok 1910.**

I v tomto roce byla činnost ochablá. Členů bylo 15. V předvečer 1. května byla pořádána akademie a v listopadu přednáška J. Nováka z Prahy: „Úkoly dělnické mládeže a vzdělání“ (předsedal A. Cehák). Úřady znovu publikovaly starý výnos o zákazu vstupu mladých osob do cvičebních místností v hostincích, což bylo namířeno proti DTJ. Jednota měla jmění za 403 koruny.

### **Rok 1911.**

Rovněž tento rok byl rokem úpadku. Nezasilány zprávy ani okresu, ani Svazu.

### **Rok 1912.**

Vedle DTJ, vlastně jen formálně existující, čile pracovala v Nymburce organizace soc. dem. mládeže. Až na valné hromadě 24. července u „Výborných“ byl zvolen starostou J. Tomášek, místostarostou Jos. Páša, náčelníkem Jos. Poříč-

ský, jednatelem A. Ryba, a pokladníkem F. Jányš. Cvičeno v úterý a ve čtvrtek. Učiněn pokus o ustavení pěveckého kroužku a pořádány večírky „U Lípy“ (Na cikánce).

### **Rok 1913.**

Na valné hromadě 16. února byl zvolen starostou J. Tomášek, místostarostou Páša, náčelníkem Poříčský, jednatelem F. Turek, pokladníkem J. Vraný.

Pořádány již opět četněji členské schůze, přednášky, taneční hodiny („U Lípy“, „Na Žofině“) atd.

Podstatný obrát v životě DTJ i všech ostatních složek sociálně-demokratických v Nymburce byl způsoben koupí nynějšího Lidového domu. Patnáctý červen 1913, kdy byla pořádána slavnost předání Lidového domu, stal se pro nymburské soudruhy velkým svátkem. Na velkém projevu referovali poslanci A. Němec a Jirásek, dnes již oba mrtví. Do Lidového domu se nastěhovala i DTJ a počala cvičiti v zadním zahradním sále. Vznikly zde také četné kroužky DTJ (šachistický, zpěvác-ký, dramatický). Mezitím se ale rozešel J. Tomášek s DTJ a založil novou jednotu, která měla své sídlo „Na cejpovně“ v Draheljích. (Tato nová jednota se ráda označovala jako „mezinárodní“ čímž měl býti vyjádřen rozdíl me-



zi tehdejšími směry v sociální demokracii: autonomisté a centralisté. Funkcionáři DTJ v Litovém domě byli: A. Cehák (starostou), K. Kunc Fr. Knížek, E. Kučera atd.

### **Rok 1914.**

Valná hromada byla konána 2. února. Starostou byl zvolen E. Kučera, místopředsedou E. Bureš, náčelníkem J. Poříčský, jednatelem Raděkovský, pokladníkem A. Cehák, členy výboru: F. Kaipr, K. Houzar, A. Dáňa, J. Procházka, F. Havelka, L. Kučera, H. Říha, V. Chadima, Lochtař, Kovář, Kunc, Brunecker, Husák.

Cvičilo se již pravidelně a ustavení další odbor cyklistický. Byl pořádán Macharův večer s přednáškou spisovatele F. V. Krejčího, četné zábavy, vycházky a připravováno veřejné cvičení a slavnost 10let. trvání DTJ v Nymburce.

Slibně započatá činnost, která měla již tolik předpokladů pro další úspěchy, byla přerušena světovou válkou. Členové jednoty narukovali a pokud zůstali doma, byli brzy zaujati válečnými událostmi. Ostatně hned při vypuknutí války byl zastaven rakouskými úřady „Tělocvičný Ruch“ a činnost DTJ bržděna.

### **Rok 1915.**

Soudruh Cehák svolal valnou hromadu na 25. března, jelikož starosta i místopředseda byli

mobilisováni. Bylo obnoveno cvičení a pořádány některé kulturní podniky, jejichž výtěžek byl odevzdáván ženám, jejichž mužové byli ve válce.

### **Rok 1916, 1917.**

Roku 1917 počal znovu vycházet „Tělocvičný Ruch“.

### **Rok 1918.**

Mimořádná valná hromada byla konána 5. listopadu a na ni soustředění členové, jež rozprášila válka.

### **Rok 1919.**

Valná hromada konána 16. února. Řídil ji místopředseda F. Kaipr. Starostou zvolen Lad. Pácal, místopředsedou J. Brunecker, jednatelem F. Horáček, pokladníkem F. Pardubský, náčelníkem F. Kožený.

Byl obnoven zpěvácký kroužek a pořádány koncerty, výlety, oslava Husova, dětská slavnost atd. Cvičeno bylo v tělocvičně měšťanské školy a od října v realce.

V Nymburce byl ustaven obvodní agitáční výbor DTJ a postupně byly zřizovány v okolních obcích nové jednoty (Dvory, Všechlapy, Kam. Zboží, Kovanice, Drahelice, Jíkev, Krchleby, Kovanisko, Kostomlaty, Čilec, Budiměřice, Straky, Všejanya, Oskořínek atd.).

V tak zvané „Nymburské rotě“ ořešili někteří členové na Slovensko proti Maďarům. Na počátku roku měla jednota 105 členů.

### **Rok 1920.**

Činnost jednoty byla již všestranně rozvíjena. Ustaven byl 51. okres DTJ se sídlem v Nymburce. Starostou okresu byl E. Kučera, místostarostou Jančík z Kam. Zboží, jednatelem B. Pokorný, vychovatelem H. Sedláček a náčelníkem F. Kožený. Okres příslušel do VI. kraje v Ml. Boleslavi.

### **Rok 1921.**

Z roku 1920 se přenesly i do nového roku spory mezi sociálně-demokratickou levicí a pravici. Nymbursko šlo šmahem za levicí, i DTJ. V Nymburce byla také 27. února konána konference opozičních jednot VI. a VII. kraje, na které bylo usneseno podporovati akce t. zv. Pracovního výboru DTJ, jenž představoval opoziční protivení Svazu DTJ. V této akci byl exponován z Nymburska V. Sokol, starosta jednoty v Sadské u Nymburka, na jehož adresu byly zasílány projevy proti vedení Svazu. Jednoty z Nymburska se vyslovily v květnu ihned po zřízení „trucesvazu“, t. j. Federace DTJ pro novou organizaci a tím se vyřadily ze hnutí DTJ.

Členové věrní Svazu však pokračovali i dále

v činnosti a spolupráci se Svazem. Vznikly z toho úporné spory o právní existenci jednoty a její majetek. Starostou Svazové DTJ byl Ant. Dáňa, místostarostou Fr. Starosta, jednatelem J. Urbánek, pokladníkem Č. Dáňa. Započata jednání o pronájem pozemku na letní cvičiště na remanenci“ (nyní Tyršovy sady). Činných členů bylo 15, přispívajících 9. Schůze konány u Vejvodů a u Fabiánů.

### **Rok 1922-1923.**

Dokončena jednání s městem o pronájem letního cvičiště. Zasluhu o to měl zejména Fr. Starosta, tehdy člen městské rady. Na valné hromadě 12. listopadu 1922 byl zvolen starostou J. Hušek, jednatelem A. Dáňa, náčelníkem Lad. Urbánek. Členů bylo 23, cvičilo se jen v létě na remanenci.

### **Rok 1924.**

Na valné hromadě 27. února byl zvolen starostou Jar. Havelka, jednatelem V. Růžek, pokladníkem B. Zumr, náčelníkem A. Dáňa. Připravováno zřízení šaten na remanenci a vydány k tomu účelu desítikorunové poukázky, aby byla získána potřebná úhrada. Jednota stále narážela na nedostatek peněz, takže nemohla uhrazovati nájemné za cvičební místnost pro zimní měsíce. Členové se účastnili zájezdů na veřejná cvičení.

V tomto roce zemřel agilní člen DTJ Láďa Urbánek a býv. starosta Hušek.

### **Rok 1925.**

Starostou zvolen 14. února Ant. Dáňa, místostarostou F. Starosta, jednatelem B. Černý, náčelníkem O. Janoušek, pokladníkem Č. Dáňa, vychovatelem Hanuš Sedláček. Skolní rada zamítla žádost o propůjčení tělocvičny; na podzim byla propůjčena tělocvična v Komenského škole pro cvičení žactva. Přípravována dále stavba šaten na remanenci, kde bylo v létě cvičeno. Bylo pořádáno 6 přednášek.

### **Rok 1926.**

Na val. hromadě 23. ledna byl zvolen starostou A. Dáňa, místostarostou B. Zumr, náčelníkem V. Khodl, pokladníkem Č. Dáňa, jednatelem B. Černý, vychovatelem H. Sedláček. Jednota měla již 32 členy a 35 žáků. Členové cvičili od dubna u Horáků v Drahelicích, žactvo v Komenského škole (vedoucí H. Sedláček a M. Fiedlerová). Vychovatel řídil kurs funkcionářů a pořádány četné přednášky. Jméni jednoty bylo již na 7.000K Kč. Ustavena jednota v Kostomlatech.

### **Rok 1927.**

Na valné hromadě 8. a 16. ledna zvolen starostou Gustav Poláček, místostarostou J. Ha-

velka, jednatelem Jar. Jenček, pokladníkem B. Zumr, vychovatelem R. Hudeček, náčelníkem K. Vít, náčelníci V. Růžková. Bylo pokračováno v pravidelné činnosti tělovýchovné i vzdělávací. Připravováno zřízení odboru házené a účast na II. dělnické olympiádě. Členů bylo 72, všech příslušníků DTJ 114.

### **Rok 1928.**

Valná hromada konána 15. ledna. Starostou zvolen G. Poláček, místostarostou J. Jenček, jednatelem Vít, pokladníkem Kumštýř, náčelníkem Kulhánek, náčelníci S. Starostová, vychovatelem Lukeš. Vedena dále jednání o zřízení šaten. Jinak činnost pravidelná.

### **Rok 1929.**

Starostou byl G. Poláček, místostarostou J. Novák, jednatelem Jenček, pokladníkem Kumštýř, náčelníkem Kulhánek, náčelníci E. Ptáčková, vychovatelem J. Hudeček. Upraveno koupaliště v Tyršových sadech.

### **Rok 1930.**

Starostou zvolen K. Herink, místostarostou Panýrek, jednatelem M. Souhradová, pokladníkem Kumštýř, náčelníkem Kulhánek, náčelníci E. Ptáčková, vychovatelem J. Hudeček. Vystaveny šatny na letním cvičišti za přispění složek soc. dem., zejména Unie železničních zaměstnanců. Začato se cvičením v Masarykově škole. Na mimořádné valné hromadě 30. června zvolen staro-

stou J. Hlávka, vychovatelem F. Košťál, jednatelem F. Veselý, náčelníkem Bláha, náčelníci Souhradová. V tomto roce zemřel býv. starosta G. Poláček.

### **Rok 1931.**

Starostou byl J. Hlávka, místopředsedou Panýrek, jednatelem F. Košťál, pokladníkem Kumštýř, vychovatelem Hradil, náčelníkem O. Janoušek, náčelníci O. Nováková, Vytvořena pravidelná činnost a členstvo se účastnilo četných zájezdů a to i do Vídně na mezinárodní dělnickou olympiádu. Ustaveno volejbalové družstvo.

### **Rok 1932.**

Starostou byl A. Panýrek, místopředsedou R. Vajsar, jednatelem F. Košťál, pokladníkem Kumštýř, náčelníkem Janoušek, náčelníci O. Nováková. Provedeny přístavby k šatnám na letním cvičišti.

### **Rok 1933.**

Starostou zvolen byl J. Hlávka, místopředsedou Vajsar, vychovatelem J. Novák, jednatelem L. Kubánek, pokladníkem J. Hradil, náčelníkem F. Soltyš, náčelníci O. Nováková. Zřízen nový odbor skautů a stolního tenisu.

### **Rok 1934.**

Starostou zvolen 14. ledna L. Kubánek, místopředsedou G. Fabian, jednatelem F. Novák, pokladníkem J. Hradil, náčelníkem Jar. Hanzl, náčelníci O. Nováková, vychovatelem J. Novák. V září pořádán propagační den na cvičišti v Tyršových sadech. Byl pořízen nový prapor DTJ. III. Dělnické olympiády se účastnilo z Nymburka 120 cvičenců. Byla též s úspěchem pořádána první tělocvičná akademie.

# Hotel Slavia

Nymburk.



Výborná domácí kuchyně. Dobře vyleželá piva. Nymburské 10% a Pilsenský prazdroj 12%. Levné a čisté hostinské pokoje. - O hojnou přízeň prosí JOSEF TVRDÝ, hotelier.

## DTJ nyní.

Dělnická tělocvičná jednota v Nymburce již má za sebou dětská léta kdy její členové se počítali na prstech a kdy příslušenství do jejich řad znamenalo persekuci. Tato léta překonala před světovou válkou po nastěhování do Lidového domu, když získala stále místnosti pro svoji činnost. Její slibný rozvoj byl zastaven světovou válkou, aby v r. 1919 docílila rozmachu nikdy neušlapaného. Rozkol v r. 1920-21 ochromil opět její činnost a po řadu let byly v Nymburce a na okrese z hnutí DTJ jen trosky. I tento rozkol jest nyní překonán a nymburská jednota zaujímá čestné místo mezi tělovýchovnými organizacemi v našem kraji. Vedle nymburské jednoty působí na okrese jednota v Drahelicích, Kostomlatech, Kam. Zboží a Všechlapech.

V nymburské DTJ jest nyní sdruženo na 250 příslušníků. V majetku jednoty jest tělocvičné nářadí a zařízení letního cvičiště, lehkooathletického stadionu, 2 koupališť, šatny atd. Cvičí muži, ženy, dorost a žactvo. Ke cvičení byla získána tělocvična reálného gymnasia. Kromě toho jest v činnosti odbor skautský, volejbalový a lehkooathletický. Jednota se uplatňuje s úspěchem také v práci kulturní. Hodnotu vynaložených pe-

něžních prostředků a práce k pořízení všech tělovýchovných zařízení jest možno odhadovati na 150.000 Kč. Slavností otevření lehkooathletického stadionu ve dnech 14. a 15. září jsou nejlepším způsobem oslavy 30 let práce DTJ v Nymburce.

Dr. J. Veverka.

V září 1935.

Prof. Jan Pivoňka:

## Niels Bukh a tělovýchova pracujícího lidu.

V malé, kdysi bezvýznamné vesnici Olferupu na dánském ostrově Fyen je tělovýchovná škola, jež svou účelností a rozsahem musí u každého vzbuditi respekt a obdiv. Zbudoval ji s pomocí vděčných žáků bývalý učitel, starý mládelec — idealista Niels Bukh svému 3 a půl milionovému národu pro zdraví a zdatnost dorostu. R. 1920 postavil dvoupatrovou školní budovu v rozměru nymburské realky, r. 1922 ji rozšířil přístavbou dvou křidel pro ubytování frekventantů, pro levné jíh stravování zbudoval v odlehlem místě vzorný hospodářský dvorec s chovem dobytka, rozsáhlá pole kolem školy osázel zeleninou a ovocnými zákrsky, r. 1925 zřídil pro hry a sport stadion, na nějž by dnešní Praha mohla být hrda, r. 1926 dal zříditi mezi oběma křídly

budovy v podzemí shora zasklenou zimní plovárnu s vlačnou, stále cirkulující a elektrickými stroji čištěnou vodou, r. 1932 a 1933 dal za peníze, jež vydělal ukázkami tělovýchovy se svou ollerupskou skupinou hochů a dívek na čtyřměsíční cestě kolem světa, zřídit i jednak letní plovárnu s nejmodernějšími prostředky, jednak zimní stadion v železné konstrukci v rozměru 100x60 m v půdoryse a o výšce 25 m, r. 1934 pořídil pro své žáky na samotě u moře přímo pohádkový „Strandhus“ (pláž), kde nechybí ani pěkně vypravená čítárna, kuchyně a anglickým trávníkem oseté cvičišťe, aby sem bylo možno přeložit ze školy i výcvik. A to všechno: gymnastiku i sporty v tělocvičně, na letním i v zimním stadioně, na plovárnách školních i v moři, ubytování i stravování poskytuje Niels Bukh svým chovancům za 2 1/2 dánské koruny, 13,25 Kč denně. V zimě sem přichází na 5 měsíců 275 dánských hochů, v létě též počet dívek, aby se tu za vlastní peníze — vedle hlubšího vzdělání letního — pocvičili hlavně v moderní gymnastice, nabyli titulu „ollerupských cvičitelů“ a mohli se pak stát cvičiteli a vychovateli v gymnastické jednotě své domovské obce. Současně sem přijíždí mnoho cizinců z Evropy, dále Japonci, v měsíci dubnu do zvláštního kursu Angličanů, v létě každoročně na šestitýdenní kurs Američanky. Pro cizince zřízen v obci soukromý hotel a poněvadž nestačil, obje-

vil se tu i dobrý pension. Měsíc srpen patří dánským učitelům, kteří bydlí ve škole Bukhově, a učitelkám, usazeným v sousední vysoké škole lidové — v celkovém počtu 500.

Je s podivem, co lidé sem dovede přilákat Bukhova gymnastika. A proč?

Je to tělovýchova 1. jednoduchá, přirozená, lidová, neboť je přístupna každému zdravému člověku — 2) účinná a všestranná, která přispívá k nápravě tělesných vad a chyb, ke zmohutnění a dokonalosti celé tělesné soustavy — 3) účelná, neboť připravuje mládež pro praktický život a schopnost výcviku k obraně státu proti nepříteli — 4) oduševnělá, poněvadž důmyslností si sama vynucuje pochopení pro cíl a svědomitost k vlastnímu tělu — 5) levná, neboť k ní stačí čistá podlaha, kousek trávníku, čistý vzduch a nejjednodušší nářadí: lidské tělo, pro něž se pěstuje. Cílem je ohebnost v kloubech, pružnost a zdatnost svalstva, dovednost končetin a celková obratnost. Současně se Niels Bukh snaží zjednat nápravu v často chybně tělesné konstrukci pracujících: člověka, který je nucen od mládí se lopotit nejmeně 48 hodin týdně v nepřirozené poloze těla při sehnuté páteři se sevřeným hrudníkem, plícemi a srdcem v uzavřené místnosti se zkaženým vzduchem, což vše nepříznivě působí na jeho tělesný vývin a zdraví — ochabuje mu svalstvo,

klesá hrudní koš, nedostatečně dýchá, stlačují se mu vnitřní orgány, křiví se páteř, snižuje se výměna látek a obměna krve. Tak vadám a chybám vzniklým nepřirozenou polohou při práci (je i Niels Bukh účelnými proticviky, jež působí v obráceném směru proti dennímu životu — proti ochablosti tělesných partií zanedbávaných denní prací volí účelné cviky pro jejich vývin — proti škodám vzniklým z práce ve zkaženém vzduchu pěstuje cílevědomě plíce a srdce jako základní podmínku zdraví člověka. A tak vypěstuje u svých žáků: přímou páteř a sebevědomé nesení těla — co nejkratší svaly hřbetní, naproti tomu co nejdější a nejelastičtější svaly hrudní pro uvolnění pohybu paží a volný hrudník pro mohutnění plic — pevné a pružné svaly břišní pro správné držení těla, zvýšení schopnosti trupu k pohybu a regulaci dechu, zejména pak pro zdraví člověka, neboť pěstění břišních svalů působí velmi příznivě na zažívání a krevní oběh — co nejelastičtější paže pro schopnost hbité a zručné práce — ohebnost v bedrech provázenou uvolněním v pánevní krajině pro zvýšenou schopnost pohybu nohou.

Žároveň navyká své žáky k tomu, aby ony části těla, jež při cvičení nemají pracovat, měli v naprostém klidu a odpočinku, čili naučili se je vyřadovat z pohybu. Činí tak u vědomí, že schopnost vyřadování tělesných partií od zbytečné součinnosti má veliký význam pro denní ži-

vot dělníka, hlavně pro vytrvalost v práci. Nabytí takové schopnosti je jistě důležitou součástí tělesné výchovy dělníka. — Prostředkem k danému cíli nejsou efektní cviky na hrazdě, bradlech, kružích a pod., ani povrchní cviky při muzice a bubnech. Bukh má každý cvik předem vážně promyšlený anatomicky i fyziologicky. Ví, proč jej se žáky koná a jakou má cenu pro tělo. Je mu vždy cílem tělo a jeho prospěch, ne efekt a zábava diváků. Nezná-li přesného tělovýchovného cíle cviku, neprovádí jej, aby snad žáku více neublížil, než prospěl. Proto neuzříte v jeho tělocvičné nářadí, jež působí ve směru neblahých tělesných vad a ještě je stupňuje. Také nespátříte mezi jeho žáky přihrbklých a v bedrech proláklých svalovců s tvrdě sevřeným hrudníkem a nepřirozenými plecemi, podobné Darwinovu pračlověku na nohou zondulovaných do „o“. Tělesně krásný, souměrně vyvinutý, přímý, vytrvalý, odvážný, každé práce schopný jinoch, to jsou výsledky ollerupské Bukhovy tělovýchovy. O všeobecném uznání výsledků jeho práce svědčí nejen veliký počet žáků ve škole, nýbrž i rozšíření jeho gymnastiky po celé domovině. Letos zřídil se svými ochotnými žáky při škole nový amfiteatrální, zatravněný stadion pro 60 tisíc diváků, na němž se konaly 25.—28. července slavnosti 15 tisíců aktivních gymnastů. Byla to vlastně jejich veliká, vzájemná škola pro další práci v jednotě. Ve-

řejná cvičení se totiž nekonala massově, nýbrž každý okres předváděl bez muziky a bubnů vlastní cvičení při povelích. Cvičící gymnasti — vlastně vedoucí okresů — tu ukazovali vyspělost duševní, iniciativu v organizaci a kombinování cviků, ne cvičící přihlíželi, aby se novému přiučili. Duch školy Bukhovy je zakořeněn v každé jednotě. Vlivem jeho žáků — učitelů rozšířila se jeho tělovýchovná metoda do škol, užívá jí i mohutná organizace skautů. Jeho kniha „Primitiv eller Grundgymnastik“, přeložená do 13 jazyků — do češtiny pod názvem „Jednoduchá a nutná tělovýchova“ — razila jeho tělovýchovně cestu do ciziny, hlavně do Sokola a armády v Polsku, do škol a armády ruské a japonské, do maďarských tělovýchovných organizací i škol, do sportovních spolků anglických a amerických, do gymnastických spolků belgických, atd. Velikost Bukhova tkví rovněž i v tom, že se mu podařilo 15 tisíc aktivních gymnastů — Bukhovců v poměrně krátké době tak tělesně zdokonaliti, že je může armáda potřebovati k svému výcviku v každém případě. Bukhův idealism ve spojení s tělovýchovným realismem samočinně zorganizovaly — bez vojákování, dlouhých porad, předpisů, nařízení, různých komisí, ješitností, domyšlivosti a hašteřivosti, kdo je k tomu více povolán — předvojenskou výchovu v dánském národě. Dánové dobře znají svého nepřítelě, který usiluje o jejich samo-

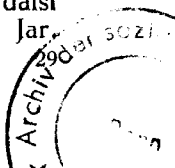
statnost, bytí a nebytí; proto také Bukhova účinná gymnastika a tělovýchovná pravda našla v ohroženém národě tak rychlého a plného pochopení. —

Odstranění dosavadního německého tělocviku z našich DTJ bylo by jen prospěšnou výměnou zastaralého systému za zdravější, účelnější a oduševnělejší tělovýchovu, jejímž cílem je zdatný, souměrně vyvinutý, odvážný, chrabrá, otužilý a v práci vytrvalý dorost s dobrými nervy, plícemi a srdcem. Je takového třeba k obraně národa, pokroku a demokracie.

## Letní cvičiště DTJ v Nymburce.

Myšlenka úpravy velkého pozemku v Tyršových sadech, na řádný lehkooathletický stadion vznikla již v dobách, kdy byl tento pozemek o rozloze 15.500 čtver. metrů pronajat městem. Pro nedostatek prostředků mohly býti zřízeny však jen skoky, později voleyballové hřiště a započato s úpravou dráhy pro běh na 100 m. Současně bylo upravováno koupaliště ve starém Lábi a činně připraveny ke stavbě šaten a obydlí pro domovníka.

Na podzim r. 1934 bylo přikročeno z podnětu s. Vančury, syna a otce k přípravám pro zřízení dokonalého lehkooathletického stadionu. Jeho plán upravil soudr. profesor J. Pivoňka a další úpravy pozemku navrhl soudr. Ing. arch. Jar.





Kříž. Potřebné práce byly vykonány obětavými soudruhy a soudružkami, z nichž někteří odpracovali až přes 400 hodin. Při této příležitosti musí být uvedena práce s. Tuhého, obou Vančurů, Ljznera, Nevolky, Nováka, Elsnera, Tuhé, Vančurové, atd. Jest samozřejmé, že tato akce vyčerpávala všechnu energii vedoucích funkcionářů jendoty a že dnes naše upravené cvičiště, které budeme v etapách dále budovat, jest pro nás, prosté i vedoucí členy, nejlepší odměnou za všechnu práci.

V poslední době nám přispělo na některé práce i ministerstvo sociální péče, jemuž, i ostatním našim příznivcům (město Nymburk, městská spojitelná, cukrovar, Unie žel. zaměstnanců, pp. Hartman, Suda atd.), vzdáváme srdečné díky.

Kromě sadových úprav, jest zřízena na našem cvičišti běžecká dráha (310 m dlouhá, 4,80 m široká, v zatáčkách klopená), skoky, vrhy, 2 voleybally, basketball, 2 koupaliště a dětský koutek. Stavební dozor na všechny práce provádí s. Ing. Jar. Kříž, jenž také narýsoval připravený perspektivní obraz cvičiště. J. V.

---

**Přihlaste se do Dělnické tělocvičné jednoty. Příspěvek Kč 2.-, dorost Kč 0.60, žactvo Kč 0.20.**

# JOCHOVA

sodovka, limonáda a výroba  
likérů

v NYMBURCE

tel. 84.

tel. 84.

## Spolehlivé radio

Vám zařídí koncesovaný radiozávod

# V. Kopřiva

Nymburk.

Palackého třída. -- Telefon č. 94.

Soudruzkám poslouží nejlépe obchod potravinami  
soudružky

**Emilie Cehákové**  
v Nymburce u místního nádraží.

Soudruzi a soudružky obstarávejte své potřeby  
v závodě holičském a kadeřnickém s o u d r u h a

**Antonína Ceháka**  
v Nymburce u místního nádraží

Míče pro různé sporty nejvýhodněji u fy

**J. Holomoucký**  
Nymburk 125.

K nastávající zimní sezoně, nabízíme Vám elegantní  
pánské raglány, vkusné dámské pláště a veškeré  
chlapecké a dívčí oděvy za levné ceny.

Prodejna oděvů „**SBOR**“  
NYMBURK - obchodní dům Baťa.

Pánské a dámské kadeřnicví

**Miloslava Ševčíka**

Palackého 84.

Provádí prvotřídně se zárukou veškeré práce  
v oboru ten spadající. Doporučujeme soudr. veřejnosti.

Velký výběr vlny, ukázka všech prací zdarma u

**Františka Třešňáka,**  
**Nymburk.** **Palackého.**

Prádlo a pletené zboží.

*Soudružské veřejnosti doporučujeme  
závod krejčovský*

*Josefa Hroníka*  
*Masarykova třída.*

*Prvotřídní provedení veškerých obleků z  
vlastních i přinesených látek za ceny nejnížší.*

Dobré maso a uzeniny levně nakoupíte u fy



**Emil Krubert**



== Nymburk ==

Doporučujeme lahůdkářský obchod  
**JAROSL. KLEČKY, NYMBURK**

**jak cenami tak i solidní obsluhou.**  
Výborné směsi kávy a čajů - vína.

Knihy — časopisy — papír — dopisnice obdržíte v

**knihkupectví J. Hála,**  
**Nymburk. Riegrovo n.**

Ovocné a okrasné stromy.  
**K. VO SYKA = NYMBURK**  
Největší školky v celém Polabí.  
Odborné zahradnické práce.

Největší výběr pánské a dámské moderní obuvi jediné

**U B A C H T Í K A .**

Opravujeme každou obuv z nejlepšího materiálu.  
Palackého třída. Doporučujeme.

Radio, kouzlo doby, nejrychlejší zpravodaj,  
Vám dle přání dodá odborný radiotechnický

závod **J. Bělina,**  
N y m b u r k. Palackého tř.

Kupujte

**U HRNČÍŘŮ**

koupíte dobře a lacino.

Nádražní restaurace  
v Nymburce.

Doporučuje se všemu projíždějícímu obe-  
censtvu. - Prvotřídní kuchyně. - Po celý  
den teplá i studená jídla při nízkých cenách.  
Pardubický Porter. - Pížeňský Světovar.

Rychlá a vzorná obsluha.

Objednávky do vlaku.

O hojnou přízeň prosí  
BOHUSLAV ŠTĚR, restauratér.

Mléko a mléčné výrobky žádejte vždy ze

**Zemědělské  
družstevní mlékárny**

**v Nymburce.**

PARFUMERIE



**PITNER**

**NYMBURK. - NÁMĚSTÍ.**

HRAČKY.

DÁRKY.

Doporučujeme ku hojné návštěvě  
Pánské a dámské kadeřnictví

**A. ŠÁGR,**

Hlavova ul. 1139.

Trvalá a vodová ondulace.

Nejnovější stříhy dámské a pánské.

Obsluha vzorná. - Hygienická holírna.

**Josef Beneš Nymburk.**

Výroba cementového zboží, pomníků,  
uměl. kamene a teracca.

---

**ARTUR HOFFMAN.**

Výroba likérů, líhovin a ovocných  
šťáv.

**Velký mlýn**

**Fr. Šafaříka**

**v Nymburce**

v každé době semele,  
se šrotuje, jakož i obilí za  
mouku vymění nejlépe.

Doporučuje se

velkouzenářství  
a řeznictví  
restaurace a vinárna

**Josef Dočekal**

Nymburk náměstí.

# **SPOŘITELNA MĚSTA NYMBURKA S FILIÁLKOU V KŘINCI**

## **Přijímá**

vklady na spořitelní knížky a běžné účty,  
opatruje je s největší svědomitostí zcela  
bezpečně při sirotčí jistotě  
a zachování naprostého tajemství vůči všem  
úřadům.

## **Poskytuje**

zápůjčky všeho druhu za nejvýhodnějších  
podmínek.



**VKLADŮ PŘES 87 MILIONŮ KČ.**

**FONDŮ PŘES 10 MILIONŮ KČ.**